

I

(Rezoliucijos, rekomendacijos, gairės ir nuomonės)

NUOMONĖS

**EUROPOS DUOMENŲ APSAUGOS PRIEŽIŪROS
PAREIGŪNAS**

Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūno nuomonė dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, iš dalies keičiančio Reglamentą (EB) Nr. 1073/1999 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų

(2007/C 91/01)

EUROPOS DUOMENŲ APSAUGOS PRIEŽIŪROS PAREIGŪNAS,

atsižvelgdamas į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 286 straipsnį,

atsižvelgdamas į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją, ypač į jos 8 straipsnį,

atsižvelgdamas į 1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 95/46/EB dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ⁽¹⁾,

atsižvelgdamas į 2000 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 45/2001 dėl asmenų apsaugos Bendrijos institucijoms ir įstaigoms tvarkant asmens duomenis ir laisvo tokių duomenų judėjimo ⁽²⁾, ypač į jo 41 straipsnį,

atsižvelgdamas į 2006 m. rugsėjo 15 d. gautą Komisijos prašymą pateikti nuomonę laikantis Reglamento (EB) Nr. 45/2001 28 straipsnio 2 dalies,

PRIĖMĖ ŠIĄ NUOMONĘ:

I. IŽANGA

1. Pasiūlymu dėl Reglamento iš dalies keičiančio 1999 m. gegužės 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1073/1999 dėl OLAF ⁽³⁾ atliekamų tyrimų (toliau — pasiūlymas) peržiūrima dauguma Reglamento (EB) Nr. 1073/1999 straipsnių ⁽⁴⁾. Šiuo reglamentu nustatomos veikimo taisyklės, kurių turi laikytis OLAF tyrimuose dalyvaujantys asmenys, ir jis yra OLAF veiklos teisinis pagrindas.

Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūno (EDAPP) konsultacija

2. 2006 m. rugsėjo 15 d. Komisija išsiuntė pasiūlymą EDAPP. EDAPP supranta šį komunikatą kaip prašymą patarti Bendrijos institucijoms ir organams, kaip tai yra numatyta 2000 m. gruodžio 18 d. Reglamento (EB) Nr. 45/2001 dėl asmenų apsaugos Bendrijos institucijoms ir įstaigoms tvarkant asmens duomenis ir laisvo tokių duomenų judėjimo (toliau — Reglamentas (EB) Nr. 45/2001) 28 straipsnio 2 dalyje. Atsižvelgiant į Reglamento (EB) Nr. 45/2001 28 straipsnio 2 dalies privalomą pobūdį, EDAPP palankiai vertina tiesioginę nuorodą į konsultaciją pasiūlymo preambulėje.

⁽¹⁾ JOL 281 du 23.11.1995, p. 31.

⁽²⁾ JOL 8 du 12.1.2001, p. 1.

⁽³⁾ JOL 136 du 31.5.1999, p. 1.

⁽⁴⁾ Pasiūlymu iš dalies keičiami 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 ir 15 straipsniai.

- Šioje nuomonėje pateikiami komentarai *mutatis mutandis* taikomi Pasiūlymui dėl Tarybos reglamento, iš dalies keičiančio 1999 m. gegužės 25 d. Tarybos reglamentą (Euratomas) Nr. 1074/1999 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) ⁽¹⁾ atliekamų tyrimų.

Pasiūlymo svarba ir EDAPP patarimas

- EDAPP mano, kad yra svarbu pateikti nuomonę dėl šio pasiūlymo atsižvelgiant į jo poveikį asmenų teisėms ir duomenų apsaugą ir privatumą. Atsižvelgiant į tai, kad pasiūlyme nustatomos naujos taisyklės, kurių OLAF turi laikytis atlikdamas tyrimus dėl įtariamos neteisėtos veiklos, yra labai svarbu užtikrinti, kad šių tyrimų metu būtų tinkamai užtikrinamos asmenų, dėl kurių pradėtas tyrimas, teisės pažeidimo padarymu įtariamų asmenų, o taip pat personalo narių ir kitų OLAF informaciją teikiančių asmenų teisės ir duomenų apsaugą ir privatumą. Tai yra dar svarbiau atsižvelgiant į ypač jautrų informacijos, kurią gali rinkti OLAF, pobūdį, tokios, pavyzdžiui, kaip duomenis, susijusius su įtariamais teisės pažeidimais, pažeidimais, apkaltinamaisiais nuosprendžiais, duomenimis apie sveikatą, o taip pat informacija, kuria naudojantis iš asmenų gali būti atimta teisė, nauda ar sutartis, kadangi tokia informacija kelia konkretų pavojų duomenų subjektų teisėms ir laisvėms.

Pagrindinės pasiūlymo dalys ir pradinės pastabos

- Siūlomais Reglamento (EB) Nr. 1073/1999 pakeitimais yra siekiama skirtingų siekių ir tikslų ⁽²⁾. Pavyzdžiui, kai kuriais pakeitimais siekiama pagerinti OLAF tyrimų veiksmingumą ir našumą, užtikrinti, kad OLAF įgaliojimai atlikti tyrimus apimtų Bendrijos lėšas gaunančius valstybių narių ūkio subjektus. Kitais pakeitimais yra siekiama palengvinti keitimąsi informacija apie įtariamus pažeidimus tarp OLAF ir įvairių atitinkamų susijusių institucijų ES ir nacionaliniu lygiu ⁽³⁾. Galiausiai, kai kuriais iš siūlomų pakeitimų yra siekiama užtikrinti su tyrimu susijusių asmenų teises, įskaitant jų teisę į duomenų apsaugą ir privatumą bei padidinti procedūrinę garantijas.
- EDAPP pripažįsta, kad siekiai ir tikslai, kuriuos siekiama įgyvendinti siūlomais pakeitimais, yra labai svarbūs ir šiuo atžvilgiu palankiai vertina pasiūlymą. EDAPP ypač palankiai vertina pasiūlyme numatytas procesines garantijas fiziniams asmenims. Tai ypač pasakytina apie įtariamam asmeniui suteikiamą galimybę reikalauti patarėjo peržiūros klausimais nuomonės dėl procedūrinių garantijų laikymosi tyrimo metu. EDAPP taip pat palankiai vertina pakeitimus, kuriais siekiama suteikti daugiau informacijos apie teisės pažeidimą pranešusiems ir informacijos apie jį suteikusiems asmenims. EDAPP mano, kad visas pasiūlymas asmenų teisių ir jų asmens duomenų ir privatumo apsaugą užtikrinimo požiūriu pagerina dabartinę situaciją. Pavyzdžiui, EDAPP palankiai vertina keleto duomenų apsaugos teisių, pavyzdžiui įtariamo asmens teisę būti informuotam apie tyrimą ir bei pareikšti savo nuomonę, taikymo tyrimų metu pripažinimą.
- Tačiau nors bendras išpūdis yra teigiamas, EDAPP mano, kad pasiūlymas gali būti toliau tobulinamas asmens duomenų apsaugos atžvilgiu nesukeliant pavojaus juo siekiamiems tikslams. Visų pirma, EDAPP nerimauja dėl to, kad pasiūlymas gali būti laikomas *lex specialis*, reglamentuojančiu asmens duomenų, surinktų atliekant OLAF tyrimus, tvarkymą, kuris turėtų viršenybę bendros duomenų apsaugos sistemos, įtvirtintos Reglamente (EB) Nr. 45/2001, taikymo atžvilgiu. Tai kelia ypač didelį susirūpinimą, kadangi pasiūlyme įtvirtinti duomenų apsaugos standartai be jokio akivaizdaus pagrindimo yra žemesni, nei įtvirtinti Reglamente (EB) Nr. 45/2001.
- Siekiant išvengti tokių pasekmių sekančiame skirsnyje pateikiama pasiūlymo analizė, kurioje yra nurodomi pasiūlymo trūkumai ir siūlomi konkretūs šių trūkumų pašalinimo būdai. Be jokios abejonės ši analizė taikoma tik nuostatoms, turinčioms įtaką asmens duomenų apsaugai, atžvilgiu, visų pirma 1 straipsniui, 5, 6 ir 7 skirsniams, kuriais yra įrašomi arba keičiami 7a, 8 ir 8a straipsniai.

⁽¹⁾ JO L 136 du 31.5.1999, p. 8.

⁽²⁾ Klausimą dėl kai kurių iš problemų, kurias siekiama spręsti pasiūlymu, jau kėlė Audito Rūmai, Europos Parlamentas ir pats OLAF savo parengtame tarnybos veiklos įvertinime.

⁽³⁾ Pasiūlymu nustatomos priemonės, kuriomis siekiama užtikrinti, kad informacija būtų perduodama visomis kryptimis: iš OLAF institucijoms ir valstybėms narėms ir atvirkščiai.

II. PASIŪLYMO ANALIZĖ

II.1. Pasiūlymo nagrinėjimas pastraipsniui

II.1.a. Duomenų kokybės principas

9. Reglamento (EB) Nr. 45/2001 4 straipsnyje įtvirtintas duomenų kokybės principas apima įvairius konkrečius aspektus. Pagal šį principą asmens duomenys turi būti tikslūs, atitikti objektyvią realybę, o taip pat tikslūs ir atnaujinami. Antra, duomenys negali būti pertekliniai ir turi būti adekvatūs, kad būtų ryšys tarp informacijos ir tikslo, kuriam ją yra ketinama panaudoti. Duomenų kokybės principas yra įgyvendintas pasiūlyme per 1 straipsnio 5 skirsnyje, pagal kurį reglamentas yra papildomas 7a1 straipsniu, kuriame yra įtvirtintas reikalavimas OLAF rinkti įrodymus prieš susijusius asmenis.
10. EDAPP palankiai vertina pareigos rinkti atitinkamo asmens kaltumo ar nekaltumo įrodymus įtraukimą, kadangi tai yra susiję su tvarkomų duomenų teisingumu ir pilnumu, todėl prisidedama prie duomenų kokybės principo ir tokiu būdu yra pagerinamos duomenų apsaugos OLAF tyrimų metu apsaugos priemonės.

II.1.b. Teisė gauti informaciją

11. Ši teisė reiškia, kad asmens duomenis renkantys asmenys privalo informuoti asmenis, su kuriais šie duomenys yra susiję, apie tai, kad duomenys apie juos yra renkami ir tvarkomi. Asmenys taip pat turi teisę gauti informaciją apie, *inter alia*, duomenų tvarkymo tikslus, duomenų gavėjus ir konkrečias teises, kurias turi asmenys, kaip duomenų subjektai. Pareiga informuoti asmenį apie tai, kad duomenys apie jį yra tvarkomi yra siekiama užtikrinti sąžiningą asmeninės informacijos apie asmenį tvarkymą ir ji tuo pat metu yra nepakeičiama asmens teisių apsaugos priemonė. Ši teisė yra pripažįstama pasiūlymo 1 straipsnyje 5 skirsnyje, kuriuo reglamentas yra papildomas 7a straipsnio 2 dalies pirma pastraipa, ir 1 straipsnio 7 skirsnyje, pagal kurį reglamentas yra papildomas 8 a straipsniu.
12. EDAPP palankiai vertina reglamento papildymą 7a 2 dalies pirma pastraipa ir 8a straipsniu, kiek jais yra prisidedama prie asmens duomenų apsaugos reikalavimų laikymosi informacijos, nurodytos Reglamento (EB) Nr. 45/2001 11 ir 12 straipsniuose, atžvilgiu OLAF atliekamų tyrimų atžvilgiu.
13. Kartu su teise gauti informaciją apie asmeninės informacijos apie save tvarkymą, 11 ir 12 straipsniuose, kurie yra atitinkamai taikomi situacijoms, kai informacija apie asmenis yra renkama tiesiogiai iš to asmens ar iš trečiųjų šalių, taip pat yra nurodyta informacija, kuri būtinai turi būti suteikta asmenims, kad jie turėtų tikslią ir išsamią informaciją apie su jais susijusias duomenų tvarkymo operacijas. Ši informacija, be kita, apima tikslus, kuriems tokie duomenys bus panaudoti, galimus duomenų gavėjus ir teisę gauti susipažinti su duomenimis.
14. Deja, nei 7a straipsnio 2 dalies 1 pastraipa, nei 8a straipsnis nenumato tokių pačių reikalavimų dėl informavimo, kaip Reglamento (EB) Nr. 45/2001 11 ir 12 straipsniai, dėl priežasties juose nėra detali-zuojama, kokia informacija turi būti pateikiama asmenims siekiant užtikrinti sąžiningą duomenų tvarkymą. EDAPP mano, kad 7a straipsnio 2 dalies pirma pastraipa ir 8a straipsnis turi būti suderinti su Reglamento (EB) Nr. 45/2001 11 ir 12 straipsniais. Šiuo tikslu EDAPP siūlo į 7a straipsnio 2 dalies pirmą pastraipą ir 8a straipsnį įtraukti aiškią nuorodą į Reglamento (EB) Nr. 45/2001 11 ir 12 straipsnių taikymą.
15. EDAPP mano, kad neištraukus nuorodų į 11 ir 12 straipsnius susidarys teisinio netikrumo situacija. Pasiūlymas iš tiesų sukurtų teisinę sistemą, reglamentuojančią teisę gauti informaciją OLAF tyrimų metu, kuri skirtųsi nuo bendros Reglamento (EB) 45/2001 11 ir 12 straipsniuose įtvirtintos sistemos. Deja, tokia sistema numatytų mažiau duomenų apsaugos priemonių nei bendra sistema. EDAPP nemato jokių priežasčių, kurios leistų pateisinti tokį netinkamą rezultatą.

16. Pasiūlymo 7a straipsnio 2 dalį ir 8a straipsnio antra dalis numato šių straipsnių taikymo išimtį tuo atveju, jei informacijos suteikimas trukdytų atlikti tyrimą. Vadovaujantis šia išimtimi OLAF generalinis direktorius turi teisę atidėti pareigos kreiptis į susijusį asmenį siekiant sužinoti jo nuomonę vykdymą.
17. EDAPP atkreipia dėmesį, kad galimybė riboti informacijos teikimą *tam tikrais konkrečiais atvejais* yra suderinama su Reglamento (EB) Nr. 45/2001 20 straipsniu, kuris numato tam tikrus šio teisės apribojimus, įskaitant atvejus, kai jis yra būtinas tam, kad apsaugotų i) baudžiamųjų veikų prevenciją ir tyrimą, ii) valstybių narių ar Europos Bendrijų ekonominį ar finansinį interesą ir iii) duomenų subjekto arba kitų asmenų teisių ir laisvių apsaugą.
18. EDAPP atkreipia dėmesį, kad pagal Reglamento (EB) Nr. 45/2001 20 straipsnį teisės gauti informaciją apribojimai yra susiję su įvairiomis duomenų apsaugos priemonėmis. Visų pirma, 20 straipsnio 3 dalis numato, kad jeigu yra nustatytas apribojimas, duomenų subjektas yra informuojamas apie pagrindines priežastis ir savo teisę kreiptis Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūną. Tokios informacijos suteikimas gali būti atidedamas, jei informacijos suteikimas pakenktų tyrimui.
19. Tačiau pasiūlyme kartu su nuostatomis, nustatančiomis teisės gauti informaciją apribojimus, nėra numatomos duomenų apsaugos priemonės, numatytos Reglamento (EB) Nr. 45/2001 20 straipsnyje. Todėl, kiek tai yra susiję su OLAF tyrimais, teisės teikti informaciją apribojimais yra numatyti neįtvirtinant apsaugos priemonių, kurios būtų taikomos pagal bendrą duomenų apsaugos sistemą, kas EDAPP nuomone yra nepriimtina. Siekiant išspręsti šią situaciją EDAPP siūlo numatyti, kad 7a straipsnio 2 dalies antroji pastraipa ir 8a straipsnyje numatyti teisės teikti informaciją apribojimais būtų susieti su Reglamento (EB) Nr. 45/2001 20 straipsnyje numatytomis garantijomis.

II.1.c. Teisė gauti informaciją

20. Teisė gauti informaciją suteikia asmenims galimybę sužinoti ar ir kokia su jais susijusi informacija yra tvarkoma. Ši teisė yra pripažįstama pasiūlymo 1 straipsnyje 1 skirsnyje, pagal kurį reglamentas yra papildomas 7a straipsnio 2 dalies antra pastraipa ir 7a straipsnio 3 dalimi.
21. Aukščiau nurodyti pakeitimai, pvz., 7a straipsnio 2 dalies antra pastraipa ir 7a straipsnio 3 dalis numato teisės pažeidimo padarymu įtariamo asmens teisę gauti informaciją apie su juo susijusius klausimus. Konkrečiai, juose yra numatoma, kaip ši teisė bus įgyvendinama OLAF atliekamų tyrimų metu. Visų pirma ji bus suteikiama *atlikus tyrimą*, t.y. tyrimui pasibaigus. Antra, ji bus suteikta pateikiant apie tą asmenį surinktos medžiagos santrauką. Papildomai taip pat bus sudaryta galimybė susipažinti su įtariamo asmens apklausos protokolu.
22. EDAPP palankiai vertina 7a straipsnio 2 dalies antros pastraipos ir 7a straipsnio 3 dalies įtraukimą, kadangi jos patikslina, kiek tai yra susiję su OLAF atliekamais tyrimais, Reglamento (EB) Nr. 45/2001 13 straipsnyje įtvirtiną teisę gauti informaciją. Tačiau EDAPP mano, kad dar yra galimybių pagerinti šios teisės įtvirtinimą Pasiūlyme. EDAPP kelia susirūpinimą tai, kad pasiūlyme numatyta teisė gauti informaciją yra labiau apribota, nei ta pati teisė, įtvirtinta Reglamente (EB) Nr. 45/2001.
23. Reglamente (EB) Nr. 45/2001 kaip bendra taisyklė yra įtvirtintas principas, kad asmenys turi teisę susipažinti su savo asmens duomenimis, išskyrus atvejus, kai išskyla viena iš Reglamento (EB) Nr. 45/2001 20 straipsnyje numatytų situacijų, leidžiančių riboti šią teisę. Tokiu atveju teisė gauti informaciją gali būti ribojama iki pasikeis aplinkybės.
24. EDAPP pastebi, kad teisė gauti informaciją pasiūlyme nėra pripažįstama kaip bendras principas. Priešingai, pasiūlymas numato, kad teisė gauti informaciją taikoma *tam tikruose proceso etapuose ir tam tikrų dokumentų atžvilgiu*. Tam tikra apimtimi galima teigti, kad pasiūlyme yra numatyti teisės gauti informaciją apribojimais laiko ir erdvės atžvilgiu.
25. 7a straipsnio 2 dalies antrą pastraipą yra numatyta, kad gauti informaciją galima tik *tyrimui pasibaigus*, kai asmeniui yra pateikiama su juo susijusios medžiagos santrauka bei tais atvejais, kai asmuo buvo apklausiamas OLAF ir buvo surašytas apklausos protokolas. Be šių dviejų proceso etapų paprastai nėra leidžiama gauti asmeninę informaciją. Medžiagą, su kuria yra leidžiama susipažinti, EDAPP nuomone pagal pasiūlymą susipažinti leidžiama tik su asmeniu susijusios medžiagos santrauka ir apklausos protokolu, numatytais atitinkamai ex 7a straipsnio 2 dalies pirmoje pastraipoje ir 7a straipsnio 3 dalyje. Teisė gauti informaciją netaikoma jokiai kitai apie asmenį surinktai informacijai, pavyzdžiui dokumentų kopijoms, elektroninio pašto laiškas, telefoninių pokalbių įrašams ir kt.

26. EDAPP pritaria pasiūlymui dėl to, kad susipažinti su asmenine informacija yra aktualu dviejų proceso etapų metu ir su dvejais pasiūlyme nurodytais dokumentais bei palankiai vertina tą faktą, kad pasiūlymu šiomis aplinkybėmis pripažįstama tokia teisė. Tačiau EDAPP nuomone pasiūlyme kaip bendras principas *taip pat* turėtų būti numatyta teisė gauti informaciją kitai atvejais, nei dvejais pasiūlyme tiesiogiai nurodytais atvejais.
27. EDAPP supranta, kad idėja pripažinti teisę gauti informaciją tyrimo metu, kaip bendrą taisyklę, gali sulaukti tam tikro pasipriešinimo. Tačiau EDAPP primena, kad jei tam tikrų tyrimų atvejais yra būtina apsaugoti tyrimo slaptumą, OLAF galės uždrausti gauti informaciją pagal Reglamento (EB) Nr. 45/2001 20 straipsnį. Iš tiesų, OLAF gali remtis 20 straipsniu drausdamas gauti informaciją siekdamas užtikrinti nusikaltimų ir kitų teisės pažeidimų prevenciją ir tyrimą. Dėl šios priežasties teisės gauti informaciją kaip bendro principo įtvirtinimas netrukdo apriboti šias teises *ad hoc*, kai tai yra būtina dėl aukščiau paminėtų priežasčių.
28. Atsižvelgiant į pirmiau išdėstytą ir siekiant užtikrinti, kad tyrimo metu egzistuoūt veiksminga teisė gauti informaciją, kartu numatant galimus jos apribojimus, EDAPP siūlo įtraukti į pasiūlymą aiškią nuorodą dėl asmens teisės susipažinti su asmens duomenimis, esančiais OLAF tyrimo byloje. Konkrečiai, EDAPP nuomone tarp 7a straipsnio 3 dalies pirmos ir antros pastraipų turėtų būti įrašytas toks tekstas: „*Bet koks tyrime įtariamas asmuo turi susipažinti su tyrimo metu surinktais su juo susijusiais asmens duomenimis. Ši teisė gali būti ribojama pagal Reglamento (EB) Nr. 45/2001 20 straipsnį.*“
29. Šiame punkte kaip bendras principas būtų įtvirtinta teisė gauti informaciją. Tokiu būdu ne tik būtų pasiektas nuoseklumas, bet *taip pat* ir su OLAF tyrimais susiję asmenys nebebūtų priklausomi nuo mažiau geranoriškos sistemos teisės susipažinti su asmens duomenimis srityje.

II.1.d. Teisė reikalauti ištaisymo

30. Teisė gauti informaciją turi viršenybę teisės reikalauti ištaisymo pirmtakė. Asmeniui suteikus teisę susipažinti su savo duomenimis ir patikrinti proceso teisingumą ir teisėtumą, teisė reikalauti ištaisymo suteikia jam galimybę reikalauti ištaisyti bet kokią nepilną ar netikslią informaciją.
31. Pagal pasiūlymą teisė reikalauti ištaisymo yra reglamentuojama kartu su teise gauti informaciją. Pagal 1 straipsnio 1 dalį, pagal kurią reglamentas yra papildomas 7a straipsnio 2 dalies 2 pastraipa ir 7a straipsnio 3 dalimi, numato galimybę įtariamam teisės pažeidėjui išsakyti savo nuomonę.
32. EDAPP pastebi, kad, *stricto sensu*, pasiūlymas nenumato teisės reikalauti ištaisymo. Vietoje to pasiūlyme yra numatyta teisė „išsakyti savo nuomonę“ ir „patvirtinti ar pateikti pastabas“ (abiem atvejais susiję su asmenine informacija). EDAPP nuomone tokios privilegijos prilygsta teisei reikalauti ištaisymo ir jos yra suderinamos su Reglamento (EB) Nr. 45/2001 14 straipsniu, kuris reglamentuoja teisės reikalauti ištaisyti neteisingą informaciją sistemą. EDAPP nuomone, atsižvelgiant į OLAF vykdomų tyrimų pobūdį nėra įmanoma asmenims sudaryti galimybės tiesiog „ištaisyti“ informaciją, kurią jie laiko nepilna ar netikslią, kadangi daugeliu atveju klausimas dėl informacijos tikslumo yra tyrimo dalykas. Dėl šios priežasties teisė patikslinti informaciją gali būti suteikta, kaip tai yra numatyta pasiūlyme, leidžiant asmeniui išsakyti savo nuomonę ir leidžiant jam pateikti komentarus apie nagrinėjamą asmeninę informaciją.
33. Be to, EDAPP nuomone, tokie patys komentarai, kaip pateikti pirmiau dėl pasiūlyme numatyto teisės gauti informaciją reglamentavimo, *mutatis mutandis* yra taikomi teisei reikalauti ištaisymo. Iš tiesų, pasiūlyme numatytas teisės reikalauti ištaisymo reglamentavimas pasižymi tais pat trūkumais, kaip ir pirmiau aprašytas teisės gauti informaciją reglamentavimas: pasiūlyme teisė reikalauti ištaisymo nėra pripažįstama bendrojo principu. Vietoje to teisė reikalauti ištaisymo yra netinkamai apribota numatant ją tik tyrimų santraukos ir apklausos protokolo atžvilgiu.
34. EDAPP nuomone pasiūlyme teisė reikalauti ištaisymo turėtų būti pripažįstama kaip bendra, o ne dalinė teisė. Šiuo tikslu EDAPP siūlo į pasiūlymą įtraukti nuostatą, pripažįstančią teisės reikalauti ištaisymo taikymą. Konkrečiai, po sakinio „Bet koks tyrime įtariamas asmuo turi teisę gauti informaciją apie tyrimo metu surinktus su juo susijusius asmens duomenis“ turėtų būti įrašyta: „*ir išsakyti savo nuomonę dėl to, ar asmens duomenys yra tikslūs ar nepilni*“. EDAPP prisimena, kad taikydamas Reglamento (EB) Nr. 45/2001 20 straipsnį OLAF vis dar gali apriboti teisę reikalauti ištaisymo, siekiant užtikrinti baudžiamųjų teisės pažeidimų prevenciją, tyrimą, nustatymą ir baudžiamąjį persekiojimą.

35. 7a straipsnio 2 dalies 3 pastraipoje yra numatyta galimybė netaikyti teisės gauti informaciją ar reikalauti ištaisymo. Kaip tai buvo nurodyta kalbant apie teisę gauti informaciją, tokie apribojimai turi būti numatomi kartu su apsaugos priemonėmis, taikomomis pagal Reglamento (EB) Nr. 45/2001 20 straipsnį. Šiuo tikslu EDAPP siūlo numatyti, kad tokios teisės taikymo apribojimai, numatyti pasiūlyme, būtų susiję su konkrečiomis nuorodomis į 20 straipsnį.

II.1.e. Keitimasis asmenine informacija

36. Pasiūlymas numato galimybę keisti asmens duomenimis tarp Europos institucijų ir valstybių narių valdžios institucijų. Faktiškai vienas iš pasiūlymo tikslų yra išplėsti keitimąsi informacija tarp OLAF ir valdžios institucijų ES ir valstybių narių lygiu.
37. Šiuo atžvilgiu EDAPP norėtų atkreipti dėmesį į tai, kad toks keitimasis informacija turėtų būti leidžiamas tik ta apimtimi, kiek yra būtina konkrečios bylos atveju norint įgyvendinti tyrimu siekiamus tikslus. Be to, remdamasis Reglamento (EB) Nr. 45/2001 7 straipsniu, EDAPP primena, kad duomenų gavėjas turi apdoroti duomenys tik tuo tikslu, kurio siekiant šie duomenys buvo perduoti.
38. Pasiūlyme nėra numatyta galimybė keisti asmens duomenimis su trečiosiomis šalimis ar tarptautinis bendradarbiavimas. Tačiau šiuo atveju galima manyti, kad toks bendradarbiavimas yra įmanomas. Todėl EDAPP norėtų dar kartą pabrėžti, kad šis keitimasis turėtų būti leidžiamas tik tuo atveju, jei trečioji šalis užtikrina tinkamą asmens duomenų apsaugos lygį arba jei perdavimui taikoma viena iš Reglamento (EB) Nr. 45/2001 9 straipsnio 6 dalyje nustatytų leidžiančių nukrypti nuostatų. EDAPP taip pat prisimena, kad tokios pačios taisyklės yra taikomos keitimuisi informacija tarp OLAF ir ES institucijų bei organų, nesančių Bendrijos organais, pavyzdžiui, EUROPOL ar EUROJUST. EDAPP tikisi, kad tokiais atvejais bus priimti atitinkami teisės aktai, pripažįstantys duomenų apsaugos sistemos atitikimą šiose institucijose, kurie palengvintų informacijos perdavimą jiems pagal Reglamento (EB) Nr. 45/2001 ex 9 straipsnio 2 dalį. Kita alternatyva galėtų būti naujo teisės akto, patvirtinančio, kad jų duomenų apsaugos režimas atitinkama Bendrijos organų ir institucijų režimą, Reglamento (EB) Nr. 45/2001 ex 7 straipsnis, priėmimas, kuris taip pat leistų panaikinti duomenų teikimo tokioms institucijoms apribojimus.

II.1.f. Reglamento (EB) Nr. 45/2001 laikymasis

39. Pasiūlymu iš dalies keičiama 8 straipsnio 3 dalis, numatant tiesioginę nuorodą į Reglamento (EB) Nr. 45/2001 taikymą. EDAPP palankiai vertina 8 straipsnio 3 dalies pakeitimus ta apimtimi, kiek jie patvirtina, kad tais atvejais, kai pasiūlyme nėra numatyta kaip vykdam OLAF tyrimus yra taikomi duomenų apsaugos reikalavimai, bus taikomas Reglamentas (EB) Nr. 45/2001.
40. Tačiau EDAPP mano, kad 8 straipsnio 3 dalis pati savaime, t.y., be nuomonėje siūlomų pakeitimų, nėra pakankama tam, kad užtikrinti pakankamą asmens duomenų apsaugos lygį, kuris bent jau prilygtų numatytam Reglamente (EB) Nr. 45/2001. 8 straipsnio 3 dalis pati savaime nėra pakankama, kadangi gali būti suprasta, kad tai yra taikoma tik tais atvejais, kai pasiūlymai nenumato, kaip atliekant OLAF tyrimus yra taikomi duomenų apsaugos reikalavimai. Tačiau tais atvejais, kai pasiūlymas konkrečiai nenumato, kaip yra taikomi duomenų apsaugos reikalavimai ir tokiu būdu nustatomas mažesnę apsaugą užtikrinantis duomenų apsaugos režimas, toks nepatenkinamas režimas gali būti vertinamas kaip turintis viršenybę bendrosios duomenų apsaugos, numatytos Reglamente (EB) Nr. 45/2001, atžvilgiu. Pirmiau siūlomais konkrečiais pakeitimais numatyti tiesiogines nuorodas į Reglamentą 45/2001 yra siekiama išvengti tokių aiškinimo pavojų.

III. PAPILDOMI ARGUMENTAI

III.1. Apie teisės pažeidimą pranešusių asmenų apsauga

41. EDAPP visiškai sutinka su pasiūlymu, kad siekiant didesnio skaidrumo yra būtina užtikrinti pakankamą informacijos prieinamumą apie teisės pažeidimą pranešusiems asmenims bei palankiai vertina pasiūlyme numatytą pareigą informuoti informatorius apie tai, ar tyrimas yra pradedamas, ar ne.

42. EDAPP rekomenduoja saugoti apie teisės pažeidimus pranešusių asmenų tapatybę OLAF atliekamų tyrimų metu ir vėlesniuose etapuose. Todėl EDAPP laikosi nuomonės, kad būtų priimtina, kad į šį pasiūlymą būtų įtrauktos naujos dalys, užtikrinančios apie teisės pažeidimus pranešusių asmenų konfidencialumą. Teisiniu atžvilgiu šiuo metu numatytos garantijos (Komisijos komunikatas SEC/2004/151/2) nėra pakankamos. EDAPP pastebi, kad tokios nuostatos būtų suderinamos su Duomenų apsaugos darbo grupės nuomonės 29 straipsniu, kuriame numatytos ES duomenų apsaugos taisyklės vidinėms informavimo apie padarytus pažeidimus procedūroms ⁽¹⁾.

IV. IŠVADOS IR REKOMENDACIJOS

43. EDAPP palankiai vertina šį pasiūlymą, kadangi jame yra numatytos aiškios procesinės garantijos su OLAF atliekamais tyrimais susijusiems asmenims, įskaitant tokių asmenų asmens duomenų apsaugą.
44. EDAPP mano, kad visas pasiūlymas asmenų teisių į jų asmens duomenų ir privatumo apsaugą apsaugos požiūriu pagerina dabartinę teisinę sistemą. Tarp tokių pagerinimo pavyzdžių yra 7a straipsnio 2 dalies pirmą pastraipą ir 8a straipsnis, kadangi jais prisidedama prie *teisės gauti informaciją* laikymosi, bei 7a straipsnio 2 dalies antros pastraipą ir 7a straipsnio 3 dalis, kurie patvirtina dalinį *teisės gauti ir reikalauti ištaisyti informaciją* taikymą OLAF atliekamuose tyrimuose.
45. EDAPP taip pat palankiai vertina tai, kad pasiūlyme pripažįstama, jog Reglamentas 45/2001 taikomas visai OLAF atliekamų tyrimų metu vykdomai duomenų tvarkymo veiklai ir kad jis padės užtikrinti, jog taisyklės dėl asmenų pagrindinių teisių ir laisvių, susijusių su asmens duomenų tvarkymu, apsaugos būtų taikomos nuosekliai ir vienodai.
46. Nors EDAPP palankiai vertina pakeitimus, kuriais siekiama sustiprinti pirmiau nurodytas procesines ir duomenų apsaugos teises, jam taip pat kelia susirūpinimą faktas, kad dauguma pasiūlytų pakeitimų nepasiekia minimalių duomenų apsaugos standartų, numatytų Reglamente (EB) Nr. 45/2001. EDAPP kelia susirūpinimą tai, kad jei pasiūlymas būtų laikomas turinčiu pirmumo teisę taikymo atžvilgiu prieš Reglamente (EB) Nr. 45/2001 įtvirtintą sistemą, tai leistų, tai sukeltų nepriimtina duomenų apsaugos standartų suprastėjimą OLAF atliekamuose tyrimuose. EDAPP nuomone, tai kelia ypač didelį susirūpinimą atsižvelgiant į jautrią duomenų, kurie gali būti surinkti OLAF atliekamų tyrimų metu, prigimtį. Siekiant to išvengti EDAPP prašo Bendrijos teisės aktų leidėjo atsižvelgti į šias problemas ir padaryti pasiūlyme atitinkamus su šių problemų sprendimu susijusius pakeitimus:

47. *Su teise gauti informaciją OLAF atliekamuose tyrimuose susiję trūkumai:*

Informacijos teikimas asmenims siekiant užtikrinti sąžiningą procesą yra nepakeičiama apsaugos priemonė, kuriai neturėtų būti be reikalo kenkiama, kaip kad tai daro pasiūlymas. Siekiant to išvengti, pasiūlymas turėtų būti pakeistas taip:

- i) Siekiant užtikrinti sąžiningą procesą į 7a straipsnio 2 dalies pirmą pastraipą ir 8a straipsnį turėtų būti įrašytos tiesioginės nuorodos į Reglamento (EB) Nr. 45/2001 11 ir 12 straipsnius.
- ii) Teisės gauti informaciją apribojimai, numatyti 7a straipsnio 2 dalies pirmoje pastraipoje ir 8a straipsnyje, turėtų būti tiesiogiai siejami su Reglamento (EB) Nr. 45/2001 20 straipsnyje numatytais apsaugos priemonėmis.

48. *Su teise susipažinti su duomenimis OLAF atliekamuose tyrimuose susiję trūkumai:*

Galimybės susipažinti su asmenine informacija sudarymas, kad asmenys galėtų sužinoti, ar su jais susiję tvarkomi duomenys sudaro pagrindinį asmens duomenų apsaugos ramstį. Siekiant užtikrinti veiksmingą teisę susipažinti su duomenimis, pasiūlymas turėtų būti pakeistas taip:

- i) Pasiūlymas turėtų būti papildytas nauja nuostata, pripažįstančia bendrą teisės susipažinti su informacija, surinkta OLAF atliekamų tyrimų metu, principą, kurie turėtų būti įrašyti tarp 7a straipsnio 2 dalies 1 ir antros pastraipų. Šios nuostatos tekstas galėtų būti toks. Šios nuostatos tekstas galėtų būti toks „*Bet koks tyrimas įtariamas asmuo turi susipažinti su tyrimo metu surinktais su juo susijusiais asmens duomenimis. Ši teisė gali būti ribojama pagal Reglamento (EB) Nr. 45/2001 20 straipsnį.*“

⁽¹⁾ Nuomonė 1/2006 dėl ES duomenų apsaugos taisyklių taikymo vidaus pranešimo apie padarytus teisės pažeidimus procedūroms apskaitos, apskaitos vidaus kontrolės, audito, kovos su kyšininkavimu, bankų ir finansinių nusikaltimų srityje (00195/06/EN WP 117).

49. Su teise reikalauti ištaisymo OLAF atliekamuose tyrimuose susiję trūkumai:

Teisė reikalauti ištaisyti nepilną arba netikslią informaciją yra teisės susipažinti su asmenine informacija tiesioginė pasekmė ir, kaip tokia, ji sudaro teisės į asmens duomenis apsaugos kertinį akmenį. Teisės reikalauti ištaisymo apribojimai turi būti numatyti tik ta apimtimi, kiek jie yra leidžiami Reglamentu (EB) Nr. 45/2001. Pasiūlyme numatyti papildomi apribojimai, kurių reikėtų vengti tokiu būdu:

- i) Pasiūlymas turėtų būti papildytas nuostata, numatančia, kad įtariamai asmenys turi bendrą teisę išsakyti savo nuomonę, kiek tai yra susiję su bet kuria su jais susijusia informacija, išskyrus atvejus, kai yra taikoma Reglamento (EB) Nr. 45/2001 ex 20 straipsnyje numatyta išimtis. Konkrečiai, numačius, kad bet kuris tyrime įtariamasis asmuo turi „teisę bet kuriuo metu gauti informaciją apie tyrimo metu surinktus su juo susijusius asmens duomenis“, taip pat turi būti numatyta, kad asmuo taip pat turi teisę „išsakyti savo nuomonę dėl to, ar asmeniniai duomenys yra tikslūs ar nepilni“.
- ii) EDAPP siūlo numatyti, kad 7a straipsnio 2 dalies 3 pastraipoje numatyti teisės gauti ar ištaisyti informaciją apribojimai turi būti susiję su Reglamento (EB) Nr. 45/2001 20 straipsnyje numatytais garantijomis.

50. Be pirmiau išdėstyto, EDAPP laikosi nuomonės, kad būtų priimtina, kad į šį pasiūlymą būtų įtrauktos naujos dalys, užtikrinančios apie teisės pažeidimus pranešusių asmenų konfidencialumą.

Priimta Briuselyje, 2006 m. spalio 27 d.

Peter HUSTINX

*Europos duomenų apsaugos priežiūros parei-
gūnas*